

Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILLI SØRENSEN
teli. 2172
Postbox 76

Prent:
A. ØSTER

VERKFALL —

ein álvarsamur spurningur

At fara út í verkfall er altíð ein álvarsamur spurningur. Tað er ein royndur lutur, at fiskimenn og arbeiðarar aloftast missa meira í mun til tað, teir vinna. Samstundis blóðir alt samfelagið. Landshúsarhaldið skal hava pening. Samfelagshjólíð skal og má mala. Skattabyrðirnar verða stórrí, kennast meira okrandi orsakað av tí inntøkuhallið, ið fylgir í kjalavatni verkfallsins. — Allir partar eiga tí at lata verkfall verða hitt allra seinasta vápníð í øllum trætumálum millum fiskimenn og úgerðamenn, arbeiðarar og arbeiðsgevarar. Allar aðrar leiðir mugu roynast fyrst. Vit siggja í dag, hvat vunnid vildi verið, um menn vóru framskygdir, tóku lógvatak og vendu sær til lögingið beinan vegin — seinasta vetur.

Einki er meira váðiligt enn at fara út í ólógligt verkfall. Tað er beinleiðis at spæla teimum arbeiðsgevandi vápn í hendi. Teir kunnu krevja bót og endurgjald, soleiðis sum úgerðarmenn í Føroyum gera í dag. Vónir um stuðul eru ongar. Vit hava dómi um hetta frá seinasta verkfalli: Íslendingar avtóku øll bann beinan vegin, sum teir frættu, at verkfallið var ólógligt. Alheims arbeiðararórsan vil í ongunum fórum stuðla ólóglig verkföll. Tey eru bannaði í øllum londum við væl-skipaðum fakfeløgum. Í Noreg gjördu 361 verkamenn á eini verksmiðju ólógligt verkfall fyrri stuttum. Felagið og stjórnin fingi stóra bót, og hesir menn vórðu dømdir at gjalda eina kvart miljón kr. í endurgjaldi. Ikki eitt einasta fakfelag í øllum Noregi vildi styðja teir. Eisini havna- og bryggjararbeiðarar í Svøríki gjördu verkfall fyrri stuttum. Verkfallið varð dømt ólógligt, og arbeiðararnir dømdir at fara aftur til arbeiðis beinan vegin. 2200 arbeiðarar nektadu, Úrslitið varð at teir allir vórðu koyrdir úr feløgum sínum.

Eisini okkara verkafólk eiga at vera varið við at gera ólóglig verkföll. Sannan og dyggan sigur vinna vit best á lógligum grundarlag. Javnaðarmenn vilja altíð fraráða okkara arbeiðandi fólk, bæði á landi og sjógvi, allari ólógligari framferð í øllum arbeiðsviðurskiftum, tí tað gevur arbeiðsgevarum beinleiðis rætt til at gera lockout, lockout móti einstökum eins væl og flokkum av arbeiðarum. Vit kunnu á henda hátt geva arbeiðsgevarum vápn í hendi gera hin arbeiðandi vápnaleysan og rættarleysan. Tilíkt kann eingin, ið kennir sína ábyrgð og vil arbeiðs- og fiskimonnum alt hitt besta, mæla til ella skunda undir.

Tórshavnar líkkistugoymsla
hefur telefon nr. 2206
gymiskir prísir
JACOB C. JOENSEN
snikkari

Úrslitið av tí ólógliga fiskimanna-verkfallinum kom eisini at hava álvarsamar fylgir. Vóru fiskimenn illa komnir, og kendu teir seg rættarleysan frammanundan, so eru teir verri fyrirkomnir og heilt rættarleysir aftaná verkfallið. Teirra einasta stríðsvápn hava teir mist — verkfallsrætturin er tikin frá teimum við lóg av teirra mótstøðumönnum á tingi.

At úrslitið skuldi vera so dapurt, mundi fáur hava væntað; men tíverri er hetta hin rami veruleiki.

úr Suðuroy

Í Porkeri, 10. mai 1954.

Eingi stórtíðindi eru í lötuini; men lat meg tó siga tað, sum eg veit, og lat meg so samstundis biðja okkara partamenn í øðrum bygðum og øðrum oyum um at gera so væl at skriva tíðindabrev til »Sosialina«, tí øll vilja fegin frætta tað, sum fer fram í teim ymsku bygðunum kring land okkara.

Útróður var lítill í vetur vegna illveður og fáir útróðrardagar hava verið enn, men fiskur visir seg at vera. Her nærhendis ber lítið til. Fyri at fáa nógvan fisk, má veðrið og streymurin vera í tí góða lagnum so farið kann verða langar leiðir út ella vestur úr Munkagrundinum; men her í bygðini eru einans opnir bátar. Nú nýtta einki at skriva um motorbátahavnir ella tilíkt, tí sum kunnugt viðtók fólkaflokkssambandið beinan vegin, teir komu til ræðið, at havna-gerðir skuldu stegja — fyribils. Hetta fyribils hevur nú varað í fyra ár og verður at vara soleingi, sum fólkaflokkssambandið situr við fleirtali og Landsstýri.

Meðan talan er um havnir, hóskað væl at tala um akvegir. Eisini í vegamálum er hendur samir sorgarleikur sum í havnamálum.

Tann studningur, ið veittur er, síðan fólkaflokkssambandið kom til ræðið, er so ússaliga pinkulítil, at vegarbeiðið er stegjað víða hvar í Føroyum. Suðuroyin hevur nú altíð staðið serliga illa í eygum fólkaflokkssambandsins, soleiðis at henda oyin hevur púra einki fingið. Men fyrri at halda seg til 100% sannleika er at siga, at fólkaflokkssambandið hevur eitt at umbera seg við, og tað er, at gamal studningur stendur til akvegin millum Øravík og Hovi, sum eingin arbeiðir uppá. Nú fer aftur eitt summar í tíðarinnar hav, og neyvan verður nakað gjørt í ár heldur. Vit noyðast at spyrja, hvør ella hvørjir, ið hava skuld fyrri hetta óskil?

Úr Grønlandi hava menn sent fjarrit, og allir siga frá nógvum fiski. Tað er gleðiligt, og tað gevur mær hug til at skjóta uppá, at Landsstýrið roynir at stuðla undir so at allir menn sleppa til Grønlands í summar. Tað sigst, at hópur av monnum gongur heima, sum vilja fara, men fáa einki far at flyta seg yvir. Her má alt verða gjørt, fyrri at fáa fôr at flyta menn og bátar yvir, so skjótt sum gjørligt.

Í tíðindabrevi mínum viðvíkjandi teim fimm føroysku fiskimonnum í havsneyð við Ísland varð sagt, at teir komu til Reykjavíkar, men trolarin setti teir til Vestmannaeyjar og ikki Reykjavíkar.

Teir fimm menn, ið soleiðis vóru bjargaðir, vóru Jákup Heinesen, Porkeri Hans Klyver, Peter Müller, Kartan Joensen, Tvøroyri og Daniel Johan Olsen.

Nú er summarveður, og væl gongst við lembingini. Latum okkum vóna tað besta.

J. H. Danbjörg.

Heim við flogfari . . .

Framhald av 1. síðu.

hildin aftur fyrj skatt og tikin av allari intøkuni.

— Hvat dæmði tykkum umborð á trolaranum?

— Okkum dæmði sera væl. Íslendingar vóru sera fittir menn at vera saman við. Helvtina av tíðini hövdu vit frí — 6 tímar frívakt og 6 tímar dekksvakt.

— Stódd og útgerð á trolaranum?

— Stóddin var 708 tons, bygður í 1951. Hann er merktur til Eskifjörðin, men tað eru tær 3 bygðirnar Eskifjörður, Reyðafjörður og Faskisfjörður, ið eiga hann. Hann er útgerður við øllum nýmótans hentleikum t. d. hevði hann radar. Hartil hevði hann fiskamjølsvirki umborð, har var alt ið nýtt, hövð, garnar, ryggir og annars allar tann fiskur, ið ikki var saltaður ella ísaður.

— Hvussu nógvir manns vóru við?

— Vit vóru 38 manns, tá ið vit vóru mest.

— Hvussu hövdu tit tað til matna?

— Sera væl, sum vanligt umborð á føroyskum skipum.

— Heimferðin?

— Vit 14 og so 13 Føroyingar, ið vóru við »Ísálvi« av Seyðisfjörðinum tóku okkum saman at leiga flogfar heim við okkum. Átlanin var at fáa eitt flogfar, ið tók okkum allar, men hetta var av ongum, tá ið hetta flogfarið ikki kundi lenda vesturi í Vágum.

Hetta flogfarið kostaði 30.000 ísl. kr. Vit fingi so ein Catalina flogbát — Skýfaxi. Av tí at hann mátti gera 2 ferðir, kom hann at kosta 43.000 ísl. kr. Ferðapeningurin var sostatt umleið 1600 ísl. kr. fyrri hvønn.

— Hvi valdu tit at koma loftvegin?

— Vit fingi at vita, at skip skuldi fara heim til Føroya við Føroyingum umleið 15. mai. Tað, at biða har yviri og so kostnaðurin heim (500 kr. til hvønn), kom at kosta so nógv, at tað var biligari hjá okkum at koma heim við flogfari.

— Hvat dæmði tykkum at flúgva, og hvussu gekk ferðin?

— At flúgva dæmði okkum øllum sera væl. Av Reyðafjörðinum fóru vit kl. 6.30 á morgni og vóru á Havnar vág kl. 9.30. Innanborða var ógvuliga hugnaligt, vit kundu spáka aftur og fram, sum vit vildu. Flogið varð heldur lágt millum londini, men tá ið vit nærkaðust Føroyum fór hann reiðiliga høgt upp. Vit komu inn ímóti Mýlingi, suður gjøgnum Vestmannasund, beint omanfyrri Hesti og Kultúr, suður um Kirkjubónes, síðani inn yvir Havnina, her mól hann 3 ferðir og setti seg 4. ferð. Áðrenn hann setti seg vóru vit reimaðir fastir til stólarnar. Fyrsta hann bar við sjógvin komu nakrir harðligir stoytir í, men so var eisini ein frálík flogferð komin at enda.

Vit takka hesum ungu monnum fyrri samrøðna.

TOILETSÁPUR

Tá ið tygum keypa toiletsápu, so biðið um føroyska. Tær eru drúgvur og mildar, og slógini eru: Tann grøna MOPA FAVORIT BÓSA. Og so hava vit tær smáu OKKARA SÁPU.

AS. OKKARA

Skipafelagið Føroyar

Telefon 1225

Tórshavn

Grót og skervur.

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót eiga at venda sær til kommunukantórið.

Grót og skervur megu verða gordin fyrst, áðrenn tey verða heimað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heima grót ella skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmann fyrri kommununa.

Froðbiar sóknar kommuna

Føroya Bjór

OL- og MINERALVATNSVIRKI

Máltráð 4

FÖROYA PILSNAR

EKTA MALTØL

Citrón sodavatn
Appelsin limonada
Hindber limonada
Jordber limonada
Vanillie limonada
Appolinaris

EINAR WAAG, Klakksvík